

Nr 70.

*Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående pension åt förman-
nen vid skyddshemmet åkerbrukskolonien Hall Carl Gustaf
Iwar; given Stockholms slott den 29 januari 1932.*

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av stats-
rådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att
bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departe-
mentschefen hemställt.

GUSTAF.

Felix Hamrin.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Håns Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 29 januari 1932.*

Närvarande:

Statsministern EKMAN, ministern för utrikes ärendena friherre RAMEL, stats-
råden GÄRDE, HAMRIN, VON STOCKENSTRÖM, STADENER, GYLLENSWÄRD,
LARSSON, HOLMBÄCK, JEPSSON, HANSÉN, RUNDQVIST.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Hamrin, anför:

Med föranledande av en utav förmanen vid skyddshemmet åkerbruks-
kolonien Hall Carl Gustaf Iwar gjord ansökning har direktören för skydds-
hemmet på uppdrag av styrelsen för föreningen till minne av Konung Oskar I
och Drottning Josephina i skrivelse den 8 juli 1931 gjort framställning
om beredande av pension åt Iwar från och med den 1 juli 1932.

Av handlingarna i ärendet inhämtas, att Iwar, som är född den 15 okto-
ber 1866, tjänstgjort såsom stamanställd vid dåvarande Smålands husar-
regemente från och med den 27 november 1886 till den 2 december 1891;
att han därefter under två års tid varit anställd som bromsare och extra
stationskarl vid Nässjö station; att han från och med den 3 maj 1893 till

den 1 maj 1897 tjänstgjort vid Jönköpings poliskår; att han från den 1 maj 1897 till och med den 14 juni 1899 innehaft befattning som extra vaktkonstapel vid centralfängelset å Långholmen; att han från och med den 15 juni 1899 till den 24 oktober 1913 varit anställd som förman och uppsyningsman å skyddshemmet åkerbrukskolonien Hall; att han från och med den 16 maj 1918 till den 15 november 1920 varit arbetare hos byggnadskommissionen för dubbelspåret Rönninge-Ström; att han alltsedan den 1 maj 1923 tjänstgjort som förman och uppsyningsman vid förutnämnda åkerbrukskoloni; att han således den 1 juli 1932 tjänstgjort vid armén, statens järnvägar och centralfängelset å Långholmen i sammanlagt mer än 11 $\frac{1}{2}$ år samt vid åkerbrukskolonien Hall i tillhoppa 23 år 6 månader 10 dagar; att han för sin tjänstgöring vid åkerbrukskolonien erhållit de högsta vitsord; att hans löneförmåner, dyrtidstillägg ej inberäknat, under de fem sista budgetåren utgjort i medeltal omkring 2,480 kronor; samt att han till den 1 april 1930 haft uppsikten över skyddshemmets isoleringslokaler, för vilket åliggande han uppburit 400 kronor om året.

Statens skyddshemsinspektör, som den 12 september 1931 avgivit utlåtande i ärendet, har därvid erinrat, bland annat, att åkerbrukskolonien Hall icke vore en statlig institution, men att — utom de avsevärda lån av statsmedel, som anstalten erhållit — till verksamhetens bedrivande årligen utginge betydande statsbidrag. Hall tillhörde den grupp av skyddshem, som det enligt 43 § 2 och 3 mom. i lagen den 6 juni 1924 om samhällets barnavård åläge staten att upprätta. Vidare har erinrats, att 1914 års lagtima riksdag beviljat pension av statsmedel åt dåvarande föreståndaren för åkerbrukskolonien F. Fant (Kungl. Maj:ts prop. X. H. T. 1914, sid. 55) samt att ytterligare tre befattningshavare vid anstalten erhållit pension av statsmedel, nämligen år 1916 jordbruksbefallningsmannen P. V. Karlsson (Kungl. Maj:ts prop. X. H. T. 1916, sid. 138) och år 1920 folkskolläraren J. E. Holmén och skogvaktarförmannen A. N. Askerin (Kungl. Maj:ts prop. nr 296:1920).

Beträffande storleken av den pension, som borde tillerkännas Iwar, har skyddshemsinspektören framhållit, att Iwars sammanlagda tjänstetid vid såväl åkerbrukskolonien som armén, statens järnvägar och centralfängelset å Långholmen borde beaktas vid bestämmande av pensionsbeloppet.

I utlåtande den 25 september 1931 har *statskontoret* anført, att befattningshavare vid åkerbrukskolonien Hall hade, såsom i handlingarna erinrats — ehuru de icke vore att anse såsom statsanställda — erhållit pension från allmänna indragningsstaten enligt riksdagens särskilda medgivanden. Med hänsyn till vad handlingarna innehölle syntes goda skäl få anses föreligga att bereda dylik förmån åt Iwar. Härvid syntes honom böra tillgodoräknas såsom tjänstår, förutom tjänstetiden vid Hall, jämväl

de år, han arbetat för statens räkning på skilda områden, så att tjänstetiden finge anses vara inemot 35 år.

Vad beloppet av pensionen beträffade, har statskontoret, som inhämtat, att Iwar icke åtnjöt några avlöningsförmåner in natura och utöver angiven avlöning icke hade andra kontanta avlöningsförmåner än vanligt dyrtidstillägg — bortsett från det särskilda arvode, som han under någon tid uppburit och vartill i detta sammanhang hänsyn knappast borde tagas — föreslagit, att pensionsbeloppet måtte beräknas till $\frac{2}{3}$ av medeltalet av lönen med ålderstillägg för de sistförflutna fem budgetåren, 2,480 kronor, med någon nedsättning av anledning att pensionsavgifter icke erlagts, samt alltså bestämmas att utgöra 1,632 kronor. Detta belopp motsvarade med 10 procent reduktion pensionsunderlaget för manlig befattningshavare i lönegraden B 7. Enligt erhållen uppgift skulle Iwars befattning i jämförelse med personalen vid statens uppfostringsanstalt å Bona bära med hänsyn till arbetsuppgifterna ligga mellan förste förman (B 8) och förman (B 6). Till jämförelse med det föreslagna beloppet finge framhållas, att det pensionsbelopp av 1,200 kronor, som av 1920 års riksdag beviljats skogvaktarförmannen vid Hall A. N. Askerin, numera med pensionstillägg och pensionsförhöjningar men oberäknat dyrtidstillägg motsvarade en ny pension å 1,728 kronor.

Statskontoret har alltså hemställt, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att Iwar finge från och med månaden näst efter den, vari han avginge från sin befattning vid Hall, under sin återstående livstid åtnjuta pension å allmänna indragningsstaten till årligt belopp av 1,632 kronor.

Såsom av redogörelsen framgår, har riksdagen vid ett flertal tillfällen beviljat pensioner från allmänna indragningsstaten åt befattningshavare vid åkerbrukskolonien Hall. Även i det nu föreliggande fallet synas mig omständigheterna vara sådana, att pension bör utgå. *Departements-*
chefen. Beträffande pensionsbeloppets storlek har jag icke annan erinran gentemot statskontorets förslag än att något större avdrag än vad sagda förslag innebär torde bära göras på grund därav, att Iwar icke haft att erlægga några pensionsavgifter. Jag förordar i enlighet härmed, att pensionsbeloppet bestämmas till 1,548 kronor. Att pensionen vid bifall härtill kommer att understiga vad som i motsvarande fall enligt statskontorets beräkning skulle utgå till befattningshavare, hänförlig till lönegraden B 7 enligt avlöningsreglementet för allmänna civilförvaltningen, synes mig fullt befogat med hänsyn därtill, att Iwar uppburit icke obetydligt lägre avlöning än sådan befattningshavare. Pensionen torde bära utgå från och med månaden näst efter den, varunder avgång från befattningen äger rum, och bestridas från allmänna indragningsstaten.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

Kungl. Maj:ts proposition Nr 70.

att förmannen vid skyddshemmet åkerbrukskolonien Hall Carl Gustaf Iwar må från och med månaden näst efter den, varunder han avgår från sin befattning vid skyddshemmet, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 1,548 kronor.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdade hemställen lämnar Hans Maj:t Konungen bifall samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlåtast till riksdagen.

Ur protokollet:

Kurt Björklund.
